

Incident v Pieklu pri Gdansk

Nasproti oče si nemške in poljske vesti — V spopadu s poljskimi cariniki ubit Nemec Gübner — Goebbels o Gdanskem in koridorju — Nemčija gradi z vsjo naglico utrdbene črte vzdolž vseh nemško-poljskih mej

GDANSK, 22. maja. V noči od sobote na nedeljo in včeraj popoldne so nastali na meji med svobodnim mestom Gdanskem in nemško Vzhodno Prusijo incidenti, pri katerih je bil neki Nemec ubit. O incidentih so na razpolago popolnoma si nasprotujoča poročila iz nemških in poljskih virov, da si je težko ustvariti pravilno sodb. DNB (Nemški poročevalski urad) poroča, da so Poljaki v Pieklu na ozemlju Gdanska umorili Nemca Gübnerja in s tem povzročili med tamkajšnjimi prebivalstvom silno razburjenje. Poljska agencija PAT pa pravi, da so organizirali Nemci v Pieklu pod vodstvom nekega Gübnerja v noči od sobote na nedeljo in včeraj popoldne protipoljske demonstracije. Večja skupina demonstrantov se je včeraj popoldne približala carinarni v Pieklu in jo obkolila. Na telefonski poziv je prišel iz Gdanska poljski komisar, ki je skušal zlepa pomiriti grozečo množico. Njegovo pomirjevanje je pa ostalo brez uspeha. Nemci so pričeli celo streljati na Poljake, ki so bili prisiljeni seči po obrambi. Pri tem je bil vodja Gübner ustreljen. Zdi se, da bodo ti incidenti napetost še povišali.

PRVE POSLEDICE INCIDENTA

VARŠAVA, 22. maja. Dogodek v Pieklu v okolici Gdanska je izzval novo napetost med Nemčijo in Poljsko. Okolnost, da se je ta dogodek pripetil natančno na dan obletnice lanske češkoslovaške mobilizacije, zadalja merodajnim krogom težko skrb. Gdanski senat je poslal poljski vladi zelo ostro protestno noto, v kateri zahteva, da izrazi obžalovanje zaradi smrti gdanskega državljanja. Poljska vlada je v enako ostri noti to zahtevo odklonila, češ da gre za namenoma izzvan incident ob priliki intervencije poljskega komisarja pri carinarnici v Pieklu, ki so jo bili obkolili Nemci iz Gdanska in pri kateri priliki so padli strelji proti poljskemu komisarju samemu. Pripravljeni pa

je, da se dogodek razčisti s preiskavo. GDANSK IN KORIDOR

BERLIN, 22. maja. V svojem govoru, ki ga je imel propagandni minister dr. Goebbels v Kölnu, se je dotaknil tudi vprašanja Gdanska in koridorja. Dejal je, da je Gdansk nemško mesto. Zato je nevdružna poljska logika, po kateri naj bi imeli Poljaki do Gdanska pravico zaradi tega, ker leži ob ustju poljske reke Visle. Nobenega dvoma pa tudi ni, da mora dobiti velesila, kakršna je Nemčija, teritorialno zvezo z Vzhodno Prusijo in da mora biti ta zveza v njeni oblasti in upravi. Zato sta sedaj za Nemčijo dve najvažnejši vprašanji Gdansk in koridor. V svojih nadaljnjih izjavah je pa dejal, da stoji nemški narod s puško pri nogah,

pripravljen vsak trenutek braniti svoje življenjske interese. Nemški narod ve, da je bil pri delitvi sveta prikrašan in svet mora spoznati, da tako ne more ostati.

NEMŠKE UTRDBE NA VZHODU

BERLIN, 22. maja. Polkovnik Wedel je objavil v »V. B.« članek, v katerem opisuje nemške utrdbne na zahodu, nato pa pravi o vzhodu: »Toda tudi na vzhodu smo poskrbeli za to, da prej tako čisto omenjeni »sprehod do Berlina« ne bo mogoč. Dokler smo živeli s Poljsko v prijateljsstvu, je stala skrb za varnost nemškega vzhoda v ozadju in je bil glavni cilj utrjevanj zahod. Vendar je mogoče povedati, da stoji tudi na vzhodu že sedaj cela vrsta obrambnih naprav. Vzhodna Prusija je kot najbolj izpostavljena nemška dežela že vsa ena sama trdnjava in v utrdbenih črtah so tudi že nastanjenne stalne čete, da skrb za njihovo vzdrževanje. Utrdbe na vzhodu pa niso še popolnoma dovršene, toda poljske histerične grožnje z aspiracijami po Vzhodni Prusiji, Pomorju in Sleziji, niso ostale brez odmeva. Taka katastrofalna politika bi kaj lahko zapeljala fanatične Poljake do blaznih dejanj. Zato bodo utrdbne na vzhodu že v najkrajšem času popolnoma enake onim na zahodu. V Sleziji so na delu veliki odredi čet delovne službe. V letu 1938. smo doživeli čudež zgraditve utrdb na zahodu, v letu 1939. ga pa bomo na vzhodu.«

Zapiski

André François-Poncet

Ob koncu preteklega tedna so se razširile v evropskem tisku vesti, da so se pričela v Rimu tajna pogajanja za sporazum med Italijo in Francijo. Pozneje se je izvedelo,

da te vesti niso bile popolnoma izmišljene in da je bil res dosežen zadevni stik. Omogočil ga je Vatikan po svojem državnem tajniku kardinalu Maglioneju. Ob njegovi navzočnosti sta se sešla v vatikanski knjižnici kot zastopnik Italije grof Custozza, kot zastopnik Francije pa rimski veleposlanik François-Poncet. André François-Poncet je bil rojen 13. junija l. 1887 v Provinsu v departmanu Seine-et-Marne. Bil je spodbujatelj na univerzi, docent za nemški jezik in literaturo, postal je l. 1919. predsednik »Société d'Etudes et d'Informations économiques«, l. 1924. poslanec zmerne desnice, l. 1928. podtajnik za umetnost, l. 1930. podtajnik za gospodarstvo, l. 1931. pa veleposlanik v Berlinu, od koder je bil lani premeščen za veleposlanika v Rim s posebno nalogo, da pripravi sporazum z Italijo. V teku enega leta mu to ni uspelo. Ali mu bo sedaj?

Tuj kapital na Poljskem

V poljski industriji je trenutno vložena 377.000.000 zlotov francoskega, 267 milijonov ameriškega, 191 milijonov nemškega, 190 belgijskega, 123 švicarskega, 78 angleškega in 56 milijonov holandskega kapitala. Angleški delež je jeel zadnje čase naglo naraščati, kar je v skladu s političnim preobraževanjem Poljske.

Tekmovanje v — rojstvih

Vedno več je glasov, ki poudarjajo dejstvo, da se deli Evropa glede rojstev zmerom očitneje na dva zelo različna tabora. »Nova Evropa« prinaša statistiko Zveze narodov, po kateri znaša letni prirastek v slovanskih deželah 11 do 14 na tisoč, v germanskih le 6 na tisoč ljudi. Na vsakega nemškega novorojenca pridejo trije slovanski. Računajo, da bo l. 1980. v Evropi toliko Slovanov kolikor Germanov in Romanov skupaj.

„Poljska taborišča“

Kakor poročajo »Daily Herald« in drugi angleški listi, je ustanovila Nemčija v Rummsburgu v Porenju »poljsko taborišče«, v katerem se pod vodstvom nemških strokovnjakov vežbajo prostovoljci proti Poljski. Prvi prostovoljci so prišli v taborišče pred enim mesecem. Bilo je to 600 iz Poljske pobeglih Nemcev. Razen Nemcev iz Poljske pa prihajajo sedaj tudi Ukrajinci in Belorusi. Organizacija taborišča je podobna oni v bivših avstrijskih in sudeških. Prostovoljci nosijo navadne uniforme SA s posebnimi znaki na rokavih. (*Jutarnji List).

Vera Kitajcev v končno zmago

Dopisniku »Havasae« so sodelavci Cankajška izjavili, da zavisi uspeh vojne od rezerv v ljudih, denarju in municiji. Kitajska ima vsega tega dovolj. Južne in zahodne pokrajine so dale v zadnjem času več stotisočev regrutov. Zaradi naklonjenosti tujine je prišlo preko Birme in Indokine dosti tujih deviz in vojne industrije, ki delajo zdaj s polno paro v zahodnih provincah Kitajske. Kitajska bo zmagala in kot taka bo spoštovana od vseh, ki si žele miru.

Zveza Italije in Nemčije podpisana

Prvi dan Cianovega obiska v Berlinu — Politična in vojaška pogodba, ki je bila slovesno podpisana danes ob 11. uri, obsega 7 členov — Italijanski komentar

BERLIN, 22. maja. V okviru tridnevne bivanja italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana je bila snoči svečana avdienta pri Hitlerju. Sprejemanje Ciana je pričetoval tudi Ribbentrop. Razgovor med državnikoma je trajal dve uri. Nemško-italijanska vojaška pogodba bo danes svečano podpisana. Po avdientci je Hitler priredil na čast italijanskemu zunanjemu ministru gala-večerjo, ki so se je med drugimi gosti udeležili tudi italijanski veleposlanik v Berlinu Attolico, šef italijanskega generalnega štaba Pariani, zastopnik italijanskega tiska, dalje Ribbentrop, maršal Goering, poslanika Papen in Mackensen. Na čast v Berlin dospelih italijanskih častnikov je priredil vodja nemškega tiskovnega urada v zunanjem ministru kosilo. V pozdravnem nagovoru je poudaril prirečeno sodelovanje obeh narodov. Direktor »Ponolo d'Italia« se je zahvalil za topel sprejem italijanskih častnikov in dejal, da se je v Evropi stvoril blok 150 milijonov ljudi, ki delajo za mir.

BERLIN, 22. maja. Danes dopoldne je bil prirejen Cianu svečan sprejem v Mešni hiši, ob 11. dopoldne pa je bil v palači državnega kancelarstva izvršen svečan akt podpisa vojaške pogodbe med Nemčijo in Italijo. Takoj po podpisu je bil ta svečan akt sporočen po radiu italijanskemu in nemškemu narodu. Pogodba obsega sedem členov, ki se glasijo: 1. Pogodba traja deset let; 2. pogodba stopi v veljavo z dnevom podpisa; 3. v primeru konflikta samo ene obeh držav ji nudi druga takoj svojo pomoč; 4. posvetovalna

nja med obeh državama v tem primeru se nanašajo izključno le na izvedbo vojaških operacij; 5. niti vprašanje krivde niti odgovornosti v tem primeru ni predmet posvetovalnj; 6. ne ena ne druga država ne more sklepati separatnih pogodb; 7. ne ena ne druga država v primeru konflikta ne more ostati nevtralna. Končno se še določa, da se pogodba obnavlja vsakih deset let, da sodelujejo v primeru vojne kopne, pomorske in zračne sile obeh držav pod nemškim vrhovnim poveljstvom.

RIM, 22. maja. Italijansko-nemški pakt, ki bo danes v Berlinu podpisan, vsebuje po zanesljivih informacijah sedem členov in uvod, v katerem so jasno obrazložene njegove zahteve. Obe vladni sta se pri sestavljanju pakta izognili vsem kompliciranim formulam in je bil tako ustvarjen nov sistem sodelovanja, ki bo funkcionalen avtomatično v miru in vojni. Na ta način bosta mogli Italija in Nemčija zavarovati vedno in v vseh primerih svoje skupne interese in nastopiti proti vsaki akciji, ki bi mogla ogroziti njune pravice in s tem tudi mir v Evropi. Gayda pravi v »Giornale d'Italia«, da je ta pakt odgovor na francosko-angleško politiko obkoljevanja Italije in Nemčije, obenem pa izraz novega evropskega ravnotežja, ki se ustvarja na razvalinah versailleskega sistema. Ker računata Italija in Nemčija z gotovostjo preventivne vojne, ki bi jo proti njima izzvala francosko-angleška obkoljevalna politika, je ta zveza končno tudi garancija ne le za vzajemno, temveč sploh za vso evropsko varnost.

Japonska tretji partner

»GIORNALE D'ITALIA« POROČA IZ TOKIA, DA JE PRISTOP JAPONSKE K PAKTU ITALIJE IN NEMCIJE LE ŠE VPRAŠANJE ČASA.

RIM, 22. maja. V zvezi z vestmi, da bo tudi Japonska pristopila k italijansko-nemški vojaški zvezi, poroča »Giornale d'Italia« iz Tokia: V japonskih vladnih krogih se naglašava važnost uradne izjave, v kateri se potrjuje, da ostane japonska zunanja politika nespremenjena in ohrani sodelovanje z drugimi prijateljskimi silami. Ta sklep bo dostavila japonska vlada vladama v Rimu in Berlinu. Stališče Japonske je že določeno, o čemer sta Rim

in Berlin točno poučena, zato je treba računati kot z gotovim dejstvom, da bo tudi Japonska že v najkrajšem času pristopila k političnemu in vojaškemu paktu, ki se danes podpisuje v Berlinu. Vprašanje pristopa je zato le še vprašanje časa.

Borza. Curih, 22. maja. Devize: Beograd 144 7/8, London 20.80, Pariz 11.77, New York 44.7/8, Milan 23.40, Berlin 178.35, Praga 15.20, Budimpešta 87, Sofija 3.40, Bukarešta 3.25.

Maribor, 22. maja.

S slovesnim vkorakanjem čet generala Franca v Madrid je bila v petek in soboto tudi formalno zaključena španska državljanska vojna, ki se je pričela pred tremi leti ter požrla Španijo in španskemu narodu ogromne tvarne in moralne dobrine ter uničila stotisoče življenj. S pomočjo zaveznikov in podpornikov je dosegla zmago vojaška stranka generala Franca in zavladala v državi po svoji neomejeni volji. S tem je bojov konec, toda problemi, ki so jih povzročili, so ostali nerešeni in so se v marsikaterem oziru celo še znatno poosttrili. S tem, da je bilo ustrezno enim, so oškodovani drugi, in teh drugih je več kot prvih. V tem je senčna stran Francove zmage in tudi že neizogibna pot v bodočo špansko usodo, ki ne bo rožnata.

Pred vsem je triletna državljanska vojna uničila vse špansko narodno gospodarsko, nešteta mesta, trge in vasi, komunikacije, industrije itd. Za obnovo bodo potrebna poleg velikih delovnih naporov tudi ogromna denarna sredstva, s katerimi obubožana Francova Španija ne razpolaga in si jih bo morala poiskati v tujini. Vprašanje je le, kje naj jih dobi? Italija in Nemčija ki sta ji pomagali streti republike, sami nimata finančnih sredstev, zato Francu ne moreta postreči s posojilom. Angleži, Francozi, Holandci, Belgiji in Američani, ki imajo denarja dovolj, bi pa bili pripravljeni odpreti novi španski vladni svoje blagajne samo pod pogojem, da zapusti dokončno svoje dosedanje italijanske in nemške zaveznike in se, če že ne pridruži njihovega bloku, vsaj nevtralizira. Da bi Francova vlada to mogla — tudi ako bi hotela — je vsaj v sedanjih razmerah zelo malo verjetno. Brez zunanje finančne pomoči se pa uničena Španija ne bo mogla obnoviti in bo še dolga desetletja obsojena na gospodarsko hiranje, ki gotovo ne bo ostalo brez posledic tudi v razpoloženo širokih ljudskih plastih, ki se od kratkotrajnega kmetovanja na lastni zemlji vračajo v položaj najbolj bednega evropskega proletariata. Ti milijoni ne bodo s svojimi simpatijami na strani tistih, ki so jih ogoljufali za najbolj vroče upe. Tega največjega španskega socialnega vprašanja zmaga generala Franca ne le ni rešila, ampak ga je še bolj poosttrila. Kar nas najbolj preseneča, pa je to, da se je s fevdalnim plemstvom solidizirala tudi cerkev gospoda, od katere bi pričakovali več socialnega čuta, zlasti še, ker je bil prav tu izvir skoraj vsega sovraštva, ki so ga španski levčarji pokazali tem državljskim vojne do cerkve in duhovščine. Ako bi se bila odrekla vsaj del svojih posvetnih dobrin v korist revnih vernikov, bi bila s tem gotovo storila za Španijo in cerkev neprecenljivo večjo korist, kakor s čimer koli drugim.

Z razveljavljanjem katalonske in baskiške avtonomije, z izgonom katalonske in baskiške iz šol in uradov, kamor sta si utrla pot po težkih, včasih celo krvavih bojih in z vsiljevanjem velikopanskega centralizma ter španske, si je vlada generala Franca nakopala na vrat nadaljnje sovraštvo skoraj pet milijonov državljanov. Ako menijo general Franco in njegovi, da so s tem spravili dokončno s sveta katalonsko in baskiško vprašanje, se gotovo kravo motijo. Dva naroda, ki se niti po stoletnih neuspehih svojih bojev nista vdala, se tudi sedaj ne bosta. Izrabila bosta pač prvo ugodno priložnost, ki se jima bo kdaj nudila, da stopita znova odkrito na stran sovražnikov Madrida. Posamezni poizkusi novih nemirov in uporov se so pojavili v Kataloniji že te dni, torej komaj nekaj tednov po končani državljanski vojni. Tu pa ne gre morda le za levčarje, komuniste in anarhiste, ampak tudi za desničarje, katalonske nacionaliste in celo konservativce. V odporu proti centralizmu in španski je solidaren ves katalonski narod. Isto velja za Basko.

Posebna negativna postavka za generala Franca in njegov režim bodo ostali tudi stotisoči španski, katalonski in baskiški emigranti, ki se niso vrnili v Španijo in se tudi ne nameravajo. Teh emigrantov je najmanj pol milijona in so nastanjeni razen v Franciji še v Angliji, Švici, Mehiki itd., kjer ustvarjajo s svojo propagando tudi pri domačinih psiholo-

Zadnji Mussolinijev opomn

OS RIM—BERLIN JE PRIPRAVLJENA VSILITI EVROPI MIR TUDI Z OROŽJEM. — NAMESTO MUSSOLINIJA BO POSLEJ GOVORIL ITALJANSKI NAROD.

RIM, 22. maja. Govor, ki ga je imel Mussolini ob koncu svoje inspekcije v Cuneu, tolmači italijanski list kot logični dodatek k turinskemu govoru, v katerem je bilo naglašeno, da se vsa evropska sporna vprašanja lahko rešijo na mirnem način. V Cuneu je Mussolini naglasil pomen italijansko-nemške zveze, ki združuje 150 milijonov ljudi. S tem je, pravi »Popolo d'Italia«, prepuštil konservativni in reakcionarni demokraciji odgovornost za vse, kar se lahko zgodi, ker italijansko-nemški blok hoče mir potom pogajanj. Ako pa demokracije to onemogočijo, je ta blok prav tako odločno pripravljen, da

vsili Evropi mir tudi z orožjem. »Gazeta del Popolo« meni, da je to opozorilo zadosti jasno in ne sme nihče več dvomiti, da bo os Rim—Berlin uporabila vsa sredstva, da si zagotovi potrebne pogoje za življenje, a s tem tudi za ureditev splošnega položaja v Evropi. To opozorilo si morajo zapomniti vsi, kajti Mussolini je dejal, da ne bo več govoril, ampak bo odslej v primeru potrebe govoril namesto njega italijanski narod. »Corriere della Sera« pa pravi, da so italijanska in nemška vprašanja že jasno formulirana, ta vprašanja so sedaj: Tunizija, Džibuti in Suez, kolonije, Gdansk in koridor.

Angleško-ruska pogajanja

SESTANEK LORDA HALIFAXA Z DALADIERJEM IN BONNETOM V PARIZU. — HALIFAXOVA KONFERENCA Z MAJSKIM V ŽENEVI.

ŽENEVA, 22. maja. V soboto sta francoski ministri predsednik Daladier in Bonnet obrazložila v Parizu angleškemu zunanjemu ministru lordu Halifaxu francoski posredovalni načrt za sporazum z Rusijo. Ta načrt določa nekakšno razširitev francosko-ruske zveze na Anglijo in garancije tudi za baltičke države. Včeraj ob 11. uri dopoklicne sta se pa sešla v Ženevi lord Halifax in londonski sovjetski veleposlanik Majski. Halifax je informiral Majskega o svojih razgovorih v soboto v Parizu. V teku tega razgovora so se pa

pojaviли novi elementi, zato sta Halifax in Majski sklenila predhodno obvestiti o tem vsak svojo vlado. Ker odgovora ni moglo pričakovati tako naglo, se bodo angleško-ruska pogajanja nadaljevala sedaj najbrže šele po Halifaxovi vrnitvi v London. Včerašnji razgovori med Halifaxom in Majskim, ki so trajali dve uri in pol, so potekali v zelo prijateljskem razpoloženju in je bilo tudi z ruske strani ponovno izjavljeno, da se bodo pogajanja za sklenitev politične in vojaške zveze končno vendarle uspešno zaključila.

Zasedanje Zveze narodov

KONFERENCA MED VODITELJI POSAMEZNIH DELEGATOV. — PRVA SEJA DANES POD PREDSEDTVOM MAJSKEGA.

ŽENEVA, 22. maja. Sinoči ob 23. je prisel iz Lyona v Ženevo francoski zunanji minister Bonnet in stopil takoj v stik s člani francoske delegacije pri Zvezi narodov. Lord Halifax pa se je sešel z visokim komisarjem Gdanske Burckhardom, s katerim sta razpravljala o gdnaskem problemu. Predsednik sveta Zveze narodov Majski je konfiriral s Halifaxom

o tekočih zadevah. Majski je nato konfiriral še z delegatoma Švedske in Finske o remilitarizaciji Alandskega otočja, Rusija je edina sila, ki doslej še ni pristala na švedsko-finski predlog o oborožitvi in ugotovitvi omenjenega otočja. Prav tako so konfirirali včeraj med seboj tudi delegati raznih drugih držav. Zasedanje sveta Zveze narodov se prične danes.

Bonnetov govor v Lyonu

LYON, 22. maja. Na zborovanju starih bojnikov je imel francoski zunanji minister Bonnet govor, v katerem je naglasil, da Francije pri organizaciji kolektivne varnosti v Evropi ne zadene nobena krivda. Krivda je v tem, da Zveza narodov ni imela dovolj izvršne sile in da med članicami ni bilo edinosti. Predobro pozna vojne grozote, da bi opustil napore za ohranitev miru. Vsaka država ima svoje lastne interese, zato so težkoče tem večje. Ponekod spoznajo nevarnost prej, drugod kasneje. Na vsak način sta pa Francija in Anglija pri naporih za ohranitev miru složni. Sem spada tudi sistem garancij. Srečen je, da more zagotoviti zadovoljiv napredek v angleško-ruskim pogajanjih. Niso ti napor nikakšno obkoljevanje, temveč zagotovila za ohranitev miru. Francijo ne more od te poti nič odvračati, noče biti pod vplivom trajne negotovosti in tudi ne dopusti, da bi kdo tipal po njenih mejah. Tak duh je že od nekdaj preveval stare bojevnike in veruje, da so prav tako navdahnjeni tudi mlajši rodovi.

Večno palestinsko vprašanje

LONDON, 22. maja. Za današnji dan je v angleškem parlamentu napovedana debata o palestinskem vprašanju v zvezi z Belo knjigo in z nedavnimi nemiri v Palestini. Zdi se bi po novi ureditvi postali v Palestini manjšina, ki bi bila izročena sovražnim Arabcem na milost in nemilost. Ne samo govorniki opozicije, ampak tudi številni govorniki konservativne stranke bodo kritizirali politiko vlade v tej smeri.

LONDON, 22. maja. Palestinski arabski obrambni odbor je na svojem zase-

ško razpoloženje, ki nacionalistom ne more biti v prid. Tuje javno mnenje sicer res ne more direktno škodovati Francu, kakor tudi ne nobenemu drugemu režimu, je pa lahko v mnogih primerih prav neprijetno in indirektno obšutno kvarmo, kajti končno sta vsaka država in vsak

narod tudi dela višje, mednarodne človeške skupnosti.

Vse to so problemi, ki mečejo na madridske slovesnosti temne sence in slutnje. Morda so jih v petek in soboto videli tudi general Franco in njegovi.

Domači zapiski

Misija „hrvaških Slovencev“

Zaradi politike se po vojni ne shajamo na skupne domene niti katoliška slovensko-hrvaška inteligenca niti katera druga. Na evharistični kongres v Ljubljani 1. 1938. so poslali Hrvatje kot glavnega govornika nekega bivšega avstrijskega majorja in to je bilo vse — zaradi politike. Politika nas razdvaja in slabi v korist hegemonistov in diktatorjev. Slovensko politiko vodi Stajercer, hrvaško prav tak Stajercer, pa nastane vprašanje, zakaj ne nastopamo skupno, kadar zahtevamo pravice svojemu narodu... Cas bi že bil, da se po štajersko domeni oba voditelja! Kakor je važen sporazum srbsko-hrvaški, tako je potreben slovensko-hrvaški. Mislim, da ni ničesar prirodnejšega in logičnejšega kakor to, da naša dva štajerska Mojza spoznameta! Dva Slovence naj se pogovorita, takoj se bo razvedrilo nad Gorjanci... 98% hrvaških Slovencev je v decembru 1938 glasovalo za dr. Mačka. Slovenski konzuli naj pazijo, da bodo vodili tako politiko doma, ki je duši naroda pristopna, kajti domači in tuji hegemonisti čakajo, da opravijo v »tretje« Jugoslaviji dokončno delo... ugotavlja po dopisu iz Zagreba »Slovenec«.

„Beograd ima besedo!“

Ne smemo pozabiti, da gre za veliko stvar, za povsem novo orijentacijo po dvajsetih letih. Tu je treba pokazati veliko zrelost in odličnost. Vse štiri srbske stranke bi morale pred volitvami in brez oblasti stvoriti enotno, najčistiji program. Na drugi strani so pa v akciji številni elementi, ki so se obilno koristili s stanjem v dvajsetih letih. Ti bi seveda mnogo izgubili, zato so agili v rovarjenju in podtikanju. Zdrav instinkt srbskega in hrvaškega naroda je pred izpitom. Predvsem pa: Beograd ima besedo! je napisala k naporom za sporazum »Nova Rijeka«.

Prošnja koroškim materam

Materi! Ostanite junakinje v boju za svetenje naše materne besede in slovenske narodne zavesti. Gorje rodu, ki bi zataval v temo narodne nezavednosti in ki bi izgubil ljubezen do naroda. Mater! Vam izročamo mali, ubogi, prestrašeni, morda bojazljivi rod, da ga sprejmete v svoje materinsko okrilje in zaščito. Naj bo, slovenske matere, vse naš slovenski rod na Koroškem, samo eno: Vaš otrok! Od vas naj se še naprej uči, kar je tako zelo materinsko svetega, nezlomljivega, je zapisal »Koroški Slovencec« ob materinskem dnevu v dneh ljudskega štetja.

V odgovor slavoskumnim Nemcem

Na nedavni članek v »Slavonischer Volksbote« odgovarja »Hrvatski dnevnik« med drugim, da noben hrvaški kmet ne šikanira Nemce zaradi njihove narodne pripadnosti. Hrvatska je domovina vseh narodnosti, ki v njej prebivajo. Če bo dobro Hrvatski, bo dobro vsem njenim prebivalcem, pa tudi nemški narodni manjšini. Kjer koli je sprejeta politika KDK, povsod vlada v vaseh mir in prijateljsko sodelovanje. Ni prav, da se kdor koli na Hrvaškem postavlja na stran onih, ki vodijo protihrvatsko politiko.

Največja radio postaja v državi

Razpisana je licitacija za gradnjo največje radio postaje v Jugoslaviji. Na Dušanovcu pri Skoplju bodo postavili za enkrat oddajno postajo za 20 kv, kasneje se bo povečala jakost na 100 kilovatov. Postaja bo po 12 km dolgem kablu zvezana s studijem v Skoplju, po telefonski progi pa z Beogradom, tako da bo lahko prenašala tudi beograjski program.

Volitve obratnih zaupnikov

»Nova Pravda« prinaša rezultate volitev delavskih zaupnikov iz 13 obratov v Kranju, Ljubljani, Goricanah in Medvodi, v Konjicah, St. Pavlu pri Prebodu, v Žirovnici in Radečah. V teh industrijskih obratih so dobili modri (NSZ) 37, rdeči 27, beli (Jug. strokovna zveza) 17 in zeleni (Jugoraz) 2 zaupnika. Kakor znano, so bile nadaljnje volitve zaupnikov z odlokom ministra za socialno politiko preložene na čas od 15. julija do 15. avgusta.

Novice

Mogočna narodna manifestacija v Guštanju

V lepi narodni slogi je bila včeraj odkrita spominska plošča narodnemu junaku Zapundjčcu

Včeraj je bila v Guštanju velika proslava Maistrovih borcev. Kljub neprestanemu močnemu deževju se je zbralo vse v Sokolskem domu, kar narodno čuti ne glede na politično pripadnost. Proslave se je udeležilo mnogo Mariborčanov, Sokolov, Slovenskih fantov, Trgov. pev. društvo pod vodstvom g. Cibica, mariborska godba požarne brambe, Maistrovi borci in koroški legionarji.

Ob 9. uri je povorka krenila iz Sokolskega doma v cerkev k svečani službi božji, kjer je g. župnik z lepimi besedami orisal pomen današnjega dne. Nato je povorka odkorakala na Glavni trg pred občinsko hišo, kjer je pred veliko množico, ki se je zbrala kljub nalivu, spregovoril predsednik severnih borcev g. Julij Guštin. Z jedrnatimi besedami je pozival Slovence, da naj se končno združijo v en tabor, nadalje, da borci zahtevajo, naj oblast te kraje, ki so jih pred 20. leti priborili Jugosloviji, bolj upošteva, da naj

se pri vseh javnih delih upoštevajo domačini, v prvi vrsti pa oni borci, ki so se za te kraje borili. Na koncu se je spomnil največjega borca kralja Petra II., kneza namestnika Pavla in kraljevskega doma. Odpisana je bila vdanostna brzojavka, na kar je godba zaigrala državno himno.

Za njim je govoril domačin in prireditelj koroški borec g. Gačnik, ki je pozdravil funkcionarje in pozival obneje kraje, naj s skupnostjo tako Sokoli kakor Slovenski fantje delujejo za blaginjo naroda, tako kakor so se pred 20. leti žrtvovali tisti, ki jih danes proslavljamo. Posebno pa se je spomnil junaka Jova Zapundjčca, katerega se odkrije na tej hiši, ob čije steni je bil ustreljen, spominska plošča. G. Gačnik je pozval predsednika kor. legionarjev g. polk. Andrejko, naj odkrije ploščo, kar ta tudi stori ter jo s kratkimi besedami preda v varstvo domačemu županu.

G. župan je pozval občane k sodelovanju rekoč, naj nikoli ne pozabijo, katera mati jih je rodila, prevzel ploščo v varstvo, pevski zbor je pa kljub nalivu požrtvovalno zapel. Vence so položili Maistrovi borci, Slov. fantje, Slov. straža, Branibor, Narodna odbrana in Sokol. Zaradi deževja se je nadaljevanje proslave vršilo v Sok. domu. Tu so se spominjali padlih junakov razni govorniki, ki so orisali njihova dela za našo domovino. Vence je položila na grob deputacija Udruženja borca Zagreb, medtem ko so druge deputacije položile vence pri Malgajevem spomeniku.

Kljub trajnemu slabemu vremenu je proslava lepo uspela in tudi ljudstvo je navzlic naliwu in slabi cesti številno posetilo Malgajev spomenik, kar priča, kako je ta narod svojega junaka ljubil in kako ga še danes spoštuje.

Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dajte si tablete in zavoj označene z »Bayerovim križem«. Brez te zaščitne znamke ni Aspirin.

ASPIRIN

TABLETE
Opis. reg. pod št. brejtem 12509 od 6. VI. 1936.

Grozeče poplave po vsej Sloveniji

Iz celjskega, laškega in smarskega okraja prihajajo poročila o velikanskih poplavih. Tako sta Voglajna in Savinja poplavlili vse ozemlje po dolinah, koder tečeta. Pod vodo so Štore, St. Jurij, Grobelno, St. Vid pri Smarju, Mestince in deloma tudi Šmarje pri Jelšah. Ogromne poplave so nadalje v Rogatcu, kjer je Sotla poplavlila vse travnike. Še huje je v Podčetrtku in v okoliških vaseh, Sotla

in njeni pritoki so tako narasli, kakor ne pomnijo najstarejši ljudje. Voda odnaša žage in mostove in vdira skozi okna v mnoge hiše. Marsikje mora prebivalstvo bežati.

V Podčetrtku je zavozil v naraslo Sotlo mariborski prevoznik Beneš s tovornim avtomobilom. Nevarnost je, da bo naraslo vodovje avto odneslo.

vode preplavale tudi pota in ceste, je bil skoraj povsod ustavljen vsak promet.

Posebno veliko škodo je napravilo divjanje naraslega Cerkljskega potoka in njegovih leduhounikov, ki so se sunkoma zagnali v železniški progo ter jo na treh mestih spodjedli, da so mogle vode najti izhod. Blizu šentiljskega predora pa se je utrgal manjši plaz zemlje, ki je zastul progo. V noči in tekom dopoldneva je bil promet na progi popolnoma ustavljen, dokler delavstvo ni s požrtvovalnim trudom naredilo proge ter odstranilo nevarnih ovir.

Neurje je povzročilo na nekaterih mestih precejšnjo škodo, zlasti na njivah, kjer so tako lepo obetale poljedelske kulture. Uničena je vsa košina, ker je voda nanosila na travnike blaga in peska; prebivalstvo pesniške doline je hudo prizadeto ter z žalostjo gleda razdejanje njegovega marljivega dela.

za starostno zavarovanje, zopet izvoljen za predsednika dr. Sokolič, čeprav je bila letos na vrsti Slovenija, da določi za prihodnje leto predsednika.

Zvečer so se odpeljali številni udeleženci kongresa v Split, kjer se danes kongres zaključuje v mestni posvetovalnici.

Celje

OBČNI ZBOR SADIJARSKEGA IN VRTNARSKEGA DRUŠTVA

V nedeljo dopoldne je zborovala v Unionski dvorani v Celju kmetijska organizacija »Sadijarsko in vrtarsko društvo v Ljubljani«. Zborovalci so razpravljali o važnih vprašanjih našega sadjarstva. Kako veliko je bilo zanimanje za zborovanje, je razvidno iz udeležbe podružnic iz vse Slovenije. Zanimiv je bil predlog pesniške podružnice, ki je nakazala povsem novo smer v našem sadjarstvu.

c. Kupne pogodbe za svet, ki je bil uporabljen za regulacijo Savinje, se bodo sklepale s posestniki zemljišč v Tremerju jutri dopoldne. Izplačevale se bodo tam tudi tozadevne odškodnine.

c. Člani Združenja gostilničarskih obrti v Celju se obveščajo, da dobijo od mestnega poglavarstva v Celju predpisane cennike v zadržni pisarni po zmernih cenah.

c. Močen naliv z grmenjem in bliskanjem smo imeli v noči od sobote na nedeljo v celjski kotlini in po Savinjski dolini. Tudi včeraj je močno deževalo. Savinja in vsi pritoki so zelo narasli.

c. Celjski depri v Bakuro bo odprt 15. junija.

c. V prepiru zaboden. 31-letni Karol Lihenteger in neki drugi delavec na Ljubnem ob Savinji sta se pri splavanju lesa sprla. V prepiru je Lihenteger dobil tri vbodljave z nožem v hrbet in enega v glavo. Nezvestnega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Divje neurje nad Pesniško dolino

SREDI NOČI JE VODA PREPLAVILA DOLINO PESNICE, VDRLA V HIŠE TER RAZRUŠILA NA VEČ KRAJNH ŽELEZNIŠKO PROGO

V noči od sobote na nedeljo je razsajala nevihta s hudimi nalivi nad skrajnim kotom severne Slovenije. Najhuje pa je bil naliv nad Pesniško dolino, kjer se je utrgal oblak ter je velika množina vode preplavila tudi pota in ceste, je bil ce in njenih pritokov. Velike množine vode so nenadoma prestopile bregove ter

se jele razliviati po dolini. Voda je pričela sredi noči vdirati v hiše in gospodarska poslopja, da so morali prebivalci v strahu za svoje življenje zapuščati hiše, reševati živino in najnujeje potreščine. Do jutra se je Pesniška dolina spremenila v veliko jezero, iz katerega so samotno štrlela drevesa in naselja. Ker so

Katastrofalno razdejanje v Vuzenici

DIVJE NARASLI POTOK CERKVENICA RAZDRL CESTO IN DANES ZJUTRAJ ODNESLE BETONSKI MOST — VODA STALNO NARAŠČA IN OGROŽA ŽELEZNIŠKI MOST

Danes jutraj smo prešli iz Vuzenice zaskrbljeno poročilo o razdejanju potoka Cerkvenice, ki izpod Velike Kope teče skozi Vuzenico v Dravo. Tekom noči je potok strahotno narasel ter je pričel že v zgodnjih jutranjih urah rušiti ogromne sklade rezanega lesa in hlodov ter ogrožati več lesnih žag, ki so postavljene v dolini proti Vuzenici. Voda je les, deske, hlode in podobno odnesla. Ob pol 7. zjutraj pa je postal vodni pritisk tako mo-

čan, da se je moral vdati 1937. leta zgrajeni betonski most ob žel. mostu. S tem je bil prekinjen delni promet, ki je tekkel preko mostu. Voda pa se vedno narašča ter resno ogroža železniški most. S seboj nosi ogromne množine lesa ter cela drevesa z vejeljem vred, ki jih je izruvala na poti v dolino. Pogled na razdejanje je grozen. Resno so v nevarnosti tudi nekatere hiše v Vuzenici, ki stoje tik ob potoku. Škoda je neprecenljiva.

Novinarski jubilejni kongres

V zgodovinski saborni dvorani na Radčevem trgu v Zagrebu je bil ob priliki 20-letnice ustanovitve »Jugoslov. novinarskega združenja« pod predsedstvom dr. Sokoliča svečan kongres novinarjev iz vseh krajev Jugoslavije. Svečan značaj prireditve je zlasti dvignilo, da je prišel na zborovanje tudi odposlanec Nj. Vel. kralja Petra II., general J. Jovan Antić. Vlado je zastopal minister Mijoje M. Rojčaković, ki je tudi poklicni novinar. Presbiter ministrskega predsedništva je zastopal njegov šef, dr. Kosta Luković. Navzoči so bili tudi odposlanec ministra vojske in mornarice, ministra prosvete in drugih oblasti. Organizacijo inozemskega tiska je zastopal bolgarski novinar Georgiev. Pen-klub na njegov predsednik dr. Livadić.

Kongresa so se udeležili kot častni gostje razen tega še številni zastopniki gospodarskih in stanovskih organizacij. Pred prehodom na dnevni red je kongres sklenil odposlati vdanostne brzojave Nj. Vel. kralju Petru II., knezu-naměstniku Pavlu in predsedniku vlade Cvetkoviću.

Predsednik novinarske organizacije,

dr. Sokolič, ki je predsedoval tudi kongresu, je v daljšem nagovoru opisal razvoj in pomen novinarske organizacije od nje ustanovitve pred 20. leti. S posebnim poudarkom je omenjal važnost pred kratkim izvojevane zakonske uredbe o novinarskem starostnem zavarovanju. Za ministrom za socialno politiko Rajakovićem je pozdravil kongres zagrebški podžupan ter bolgarski novinar Georgiev, čigar naglaševanje skupnega bratskega dela in slogo med bolgarskimi in našimi novinarji za srečno bodočnost vseh lužnih Slovanov je vzbudilo posebno navdušenje odobravanje. Po daljšem referatu soustanovitelja novinarske organizacije Kreše Kovačiča je predsednik dr. Sokolič za prošil odposlanca Nj. Vel. kralja, da naj bo tolačen današnjega stanja novinarske organizacije naglašujoč, da ima novinarstvo visok pomen po svojem poklicu, po svojih dolžnostih nasproti družbi, narodu in državi. Novinarji zahtevajo svobodo tiska v zadovoljstvo in srečo naroda.

Po svečanem delu kongresa je bil občin zbor JNU, na katerem je bil v znak posebnega priznanja za zasluge, ki si jih je pridobil za izvedbo novinarske uredbe

Akrobat išče službo.
»Ravnatelj je prost — zdaj lahko govorite z njim!«
»Prosim, naj pride kar sam k meni!«

Maribor

Idealno delo narodno zavedne mladine

V nedeljo dopoldne so mariborski akademiki ustanovili v Narodnem domu akademsko podružnico Branibora. Na ustanovni občni zbor je prišlo iz Ljubljane nad 120 akademikov, ki so v sprevidu prikorakali do Narodnega doma. Občnega zbora, ki ga je vodil Rihard Knez, se je udeležilo več narodno obrambnih mariborskih organizacij, navzoča pa je bila tudi delavska mladina, dijaštvo in delegacija bolgarskih dijakov. Za Knezo, ki je očrtal narodno obrambno delo Branibora in pomen njegove ustanovitve v obmejnem Mariboru, je govoril akademik Tominc kot zastopnik akademskega Branibora iz Ljubljane. Poudarjal je pripravljenost mladine v današnjih dneh, kajti v tej mladini se živi duh naših slavnih prednikov in povedal po Prešernu, da največ sveta otrokom sliši Slave. Za njim je pozdravil ustanovitev zastopnik Akademskega narodnega bloka akademik Majcen, ki je poudaril, da se je zadnje dni javilo na univerzi v akademsko legijo 500 akademikov, ki so pripravili žrtvovati življenje za našo domovino. Govorili so še g. Sahš za CMD, g. Kravos za NSZ, g. Zajc za mariborsko podružnico Branibora, g. Vojska za četnike, g. minister v p. Kukovec in drugi, ki so vsi poudarjali odločnost mladine. Padle so misli o narodno obrambnem delu na podeželju. Mladina se zaveda, da brez naslonitve na kmeti in delavca ni uspešnega obrambnega dela. Pri tem je akademik Zajc iznesel primer lan-

skoletnega delovnega tabora akademikov med preprostim ljudstvom pri St. Danileju in na Kapli in dejal, da pripravila Narodni akademski svet za prihodnje politične celo vrsto takih delovnih taborov ob severni meji. Poslušalci so z navdušenjem odobraval narodno zavedne besede akademskih mladine.

Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni

Kulturna bilanca Ljudske univerze

V soboto je prikazal odbor mariborske Ljudske univerze obračun svojega kulturnega in prosvetnega dela. Zborovanje je vodil dolgoletni predsednik Ljudske univerze g. inž. Kukovec, ki se je spomnil umrlega podpredsednika prelata dr. Kovačiča in odbornike ge. M. Majstrove. Očrtal je na kratko prevažno delo Ljudske univerze in omenil lanske svetovne krize, ki so vse močno ovirale uspešno delo prevažne mariborske institucije. Tajniško poročilo je podal g. prof. Stupen. Ljudska univerza je priredila 46 prireditev, med njimi 5 literarnih večerov, 3 koncerte in 2 kulturna filma. V dveh ciklusi so predavanja prikazala zgodovino nastanka naše države in še posebej Slovenije na gospodarskem socialnem in kulturnem področju v zadnjih dvajsetih letih ter državnoznanstvena in politična vprašanja. Sledilo je poročilo g. prof. Bunca, ki je orisal delo tečajev slovenskega jezika. Iz blaginjskega po-

ročila g. Mateliča je bilo razvidno, da je imela Ljudska univerza lani 245 članov in da je obiskalo predavanja 5324 članov. Dohodkov je bilo 31.318 in izdatkov 29.501 din. Lanskoletna jubilejna razstava v Mariboru je prikazala razvoj Ljudske univerze; pripravila sta jo g. prof. L. Bizjak in Bunc. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika inž. J. Kukovec, za podpredsednika nadzornik Matija Senkovič, za tajnika prof. B. Stupen, za njegovega namestnika prof. St. Bunca, za blaginjskega inž. Mateliča in za njegovega namestnika prof. Iv. Kos. V odbor so bili izvoljeni g. Niko Vrabl, dr. Trstenjak, dr. Dolar, dr. Travner, prof. Bizjak, dr. Crnek, dr. Rihter, J. Levstikova in v nadzorni odbor nadz. Poljanec ter dr. Rapotec.

Na občnem zboru je bilo tudi očitano bodoče delo (francoska revolucija, umetnostno historični ciklus predavanj in zdravniški ciklus).

Jubilejno slavlje „Jadrana“

V soboto zvečer in v nedeljo dopoldne je pevsko društvo Jadran slavnostno proslavilo 20-letnico svojega plodnega delovanja. V soboto so se zbrali k slavnostnemu koncertu v veliki dvorani Sokolskega doma številna narodna, kulturna in obrambna društva. Odlični pevski zbor, ki ga vodi prof. Ubald Vrabec, je zapel nekaj najmodernejših skladb: eno Pahorjevo in eno Vrabčev ter starejše narodne pesmi, ki so vse doživele močno priznanje.

Kakor koncerta tako so se tudi slavnostnega občnega zbora v nedeljo dopoldne udeležila številna društva, delegati emigrantskih društev in številno članstvo. Predsednik Marino Kralj, ki je predsedoval slavnostnemu občnemu zboru, je očrtal v jedrnatih besedah plinirsko delovanje Jadrana in še prav posebej Jadranskega pevskega društva. Zborovalci so se ob tej priliki prav toplo spomnili delovanja dolgoletnega bivšega pevovodje Jadrana g. Laha. Gg. Rudolf Golouh in prof. V. Mirk in ostali delegati pa so poudarjali uspešno delovanje Jadrana in mu čestitali k njegovemu dru-

gemu desetletnemu jubileju. Višek slavnostnega občnega zbora je bil, ko je prof. V. Mirk kot zastopnik Ipravčeve župe in Jugoslovanskega pevskega saveza izročil odlikovanja najzaslužnejšim pevcem Jadrana. Odlikovani so bili z zlato kolajno za 20-letno delo gg. J. Rojc, J. Godina, F. Crkvenič, A. Tomažič in R. Povh, s srebrno kolajno za 15-letno delo gg. Legiša, Valenčič in J. Žizmund in z bronasto kolajno za več kot desetletno delo v pevskem zboru gg. Frank in M. Žizmund. Slavnost je bila zaključena z močno narodnostno poudarjenim govorom g. dr. J. M. Čoka, ki so ga zborovalci sprejeli s spontanim navdušenjem.

Samor pod brzovlakom

Pred košarkim predorom se je vrgel pod dunajski brzovlak 45-letni Franc Salamon. Razmesarjeno nesrečno žvevno truplo so prepeljali v pooblaščen mrtvašnico. Samomorilec je bil zaposten v neki opekarni v Košarkih, doma pa je bil iz Sv. Marjete pri Pesnici.

Zadruga za gradnjo cenjenih stanovanj

V soboto zvečer je imelo redni občni zbor Društvo najemnikov stanovanj. Zborovanje, ki je bilo pri Povodniku, je vodil predsednik g. J. Kac. Očrtal je borbno stanovanjski najemnikov in društveno delovanje. Tajniško poročilo je podal tajnik g. Mohor, blaginjsko blaginjak g. Feldin in poročilo za nadzorni od-

bor g. Brečko. Društvo ima 1245 članov. Dohodkov je bilo lani 18.205 din in izdatkov 17.955 din. Najemniki so sklenili, da bodo ustanovili zadrugo za gradnjo novih cenjenih stanovanjskih poslopij. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosedanj odbor s predsednikom g. Kacem.

V pomoč trpečim someščanom

V petek je bila v dvorani Delav. zbornice anketa Protituberkulozne lige, ki jo je vodil predsednik g. dr. Jurečko. Sestanek je bil namenjen razgovoru o letošnji prireditvi Protituberkuloznega tedna, ki bo od 4. do 10. junija. Ankete so se udeležili številni zastopniki tuk. državnih in samoupravnih ustanov, humanitarnih organizacij in raznih društev. Zastopana je bila tudi vojska po majorju dr. Tasiču.

Predsednik dr. Jurečko je obrazložil pomen prirejanja Protituberkuloznega tedna in borbe proti jetiki. Zato je potrebno, da pri tem delu pomaga vsa javnost brez izjeme. Govoru je sledila živahna in zelo stvarna debata zastopnikov mariborskega javnega življenja. — Tudi letos je bil sprejet program lanske ankete. Delavski zaupniki so soglašali s

tem, da žrtvuje vsak delavec 1 dinar za protituberkulozno borbo. Delodajalci pa bodo prispevali v to svrhu vsaj toliko kakor delavci. V nekaterih podjetjih bo uradništvo prispevalo za Protituberkulozni teden po 10 din. Pri človekoljubnem delu bodo sodelovali tudi šole, ki so še vsako leto doprinele svoj delež. Svojo pripravljenost in razumevanje za človekoljubno akcijo PTL so izjavili tudi zastopniki cerkve, vojske, gledališča, kinopodjetij, hišnih posestnikov in drugih stanov. Prireditveni program bo zelo pester.

Ker so cilji Protituberkuloznega tedna tako plemeniti in vzvišeni, naj ne bo nikogar, ki bi to delo omašoval in zavračal. Akcija je treba v korist stoterih jetičnih podporni.

Drava narašča

Zaradi neprestanega deževja je zadnja dva dni prvič naraslo dravsko vodovje. Na mariborskem državnem mostu postaja mimo dočeti in opazujejo kalno vodovje, ki je docela napolnilo strugo. Po reki plava dosti lesa, ki ga lovi siromašnejše prebivalstvo. Vodovje stalno narašča ter se je prav resno batl, da bo prestopilo bregove, če bo še deževje nekaj časa trajalo. Dežuje v Mariboru že od nedelje jutraj.

DVA NOVA SOKOLSKA PRAPORA

Sokol Maribor I. je razvil v nedeljo dopoldne dva nova prapora, in sicer za članstvo in naraščajo. Razviti je prisostvovalo mnogo sokolskega članstva.

PREDRZNO DEJANJE

Mizarski pomočnik Franc Veronik iz Reke v Zg. Hočah je prijavil studenskim orožnikom, da sta ga na cesti iz Maribora v Slovensko Bistrico ustavila kar na lepem dva moška, mu napovedala aretacijo, ga odvedla v betnavsko hosto ter mu tam odvzela denar, ga sezula in pobegnili.

Ure za lierno

najceneje pri
Franjo Bureš, urar in optik, Maribor
Vetrinjska ulica 26

m. Sola Glasbene Matice priredi v četrtek, 25. t. m., ob 20. ur petek, 26. t. m., ob 17. in 20. v Beli dvorani Sokolskega doma javne nastope gozincev nižje in srednje stopnje. Spored velja kot vstopnica.

m. Bela kuga, V mariborski bolnišnici in na posledicah mazaškega splava umrla vdova železnikarskega uradnika.

m. Napredovanja: za lušpektorje V. sk. viš. kontrolorji Bele Stefan, Vidmar Jernej, Požeg Anton, Ločičnik Vincenc, Zablanc Valentin, Pipan Ernest, Zgur Vinco, Jurkovič Hubert, Plur Mavric, Strniša Ljudmila, Spendl Avgust in Eržen Anton na pošti Maribor 2; Pernat Marija, Savrič Josip, Liško Henrik, Doljak Andrej, Klascine Franc, Pilato Jurij in Kotnik Peter na Maribor 1. — Za viš. kontr. VI. sk. Kriz Anton, Kokošar Ciril in Kandus Pavel na Maribor 2; Gselman Rikard, Verlič Marija, Reich Milan, Aleš Lidijska, Oblak Frančiška in Glinšek Mira na Maribor 1. — Za p. t. urad. VIII. sk. Miklavž Svetopolk na Maribor 2 in Kolbezen Ervin in Aleš Edvard na Maribor 1.

m. Ga. Marija Lasic je v sponu na lani naglo preminulega soproga g. dr. Ferda Lasiča podarila moški podružnici CMD v Mariboru 100 (sto) din. — Enako je »prileška družina« v Mariboru ob prvi obletnici smrti svojega »očeta« zložila in oddala v dr. Lašičev obmejni sklad 100 (sto) din. S tem je ta sklad narasel na 7.203 din. Hvala vsem darovalcem!

m. Dečki med seboj. V Stražunskem gozdu je vrzel neki deček kamen v glavo 12-letnemu mesarjevemu sinu Miroslavu Arzenku iz Pobrežja. Deček se je moral zateči v bolnišnico.

m. Ker je mirila razgrajajo, je v Zgoranjem Radvanju neki Sl. F. vrzel kamen v glavo delavčevi ženi Katarini Brzlezo in jo je nabil s planko po hrbtu. Zenska se zdravi v bolnišnici.

o. Nad materjo se je spozabil. V mariborsko bolnišnico je prišla 66-letna posestnica iz Sv. Martina pri Vurberku, ker jo je sin poškoval pri prepiru s stolom.

m. Avtomobilska nesreča. Na Pobrežju je podrl neki avto iz Sv. Barbare 56-letnega mizarskega mojstra Antona Jaga iz Pobrežja. Jaga ima težje poškodbe po glavi in rebrih.

m. S kolesom se je zaletel neki kolesar v 33-letno šiviljo Terezijo Maherjevo v Zg. Radvanju. Šivilja si je pri padcu poškodovala levo nogo. Zdravi se v bolnišnici.

m. Tatvina kolesa. Laborant Gustav Karečnik je prijavil na policiji, da mu je bilo iz veže neke gostilne na Aleksandrovi cesti ukraden kolo znamke »Herkuless«, rdeče pleskano in z ev. št. 25949.

m. Stražnik našel kolo. Stražnik D. Leskovar je našel na Tržaški cesti kolo znamke »Viktoria« z ev. št. 2-131738-19.

m. Najdba naočnikov. Na Betnavski cesti so bili najdeni naočniki. Najditelj jih je izročil policiji.

* Tombola. Sokol Maribor II, Pobrežje, priredi na binkoštni ponedeljek, dne 29. maja, ob 15. uri, na letnem telovadišču na Pobrežju tombolo. Krasni dobitki. Po tomboli velika narodna zabava. Godba. Glavni dobitki din 2000.—, Tablice po din 2.—.

* Interesente za potovanja v Italijo se opozarja, da pravočasno predložijo potne liste za preskrbo italijanskega vizuma, ker bo pred binkoštnimi prazniki na konzulat ogromno dela. Vse podrobne informacije, preskrbo vizumov, turističnih list, potovalnih čekov, hotelskih bonov, vse vozne karte pri »Putniku« Maribor, Trg svobode-grad.

* Za binkošti v Logarsko dolino z modernim avtomarom »Putnika« za le din 120.—. Zasiurajte si mesta.

Nočna lokalna služba: Lekarna pri Sv. Arehu, Glavni trg, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino. Veliki senzacionalni film Sužnji zlata (13. mož dobi 12 žen). Viktor Staal. Elfi Mayerhofer.

* Kino Esplanade. Od danes izborni češki film prekrasne vsebine »Poročnik Rjepkin«.

* Union kino. Od danes »Heroji z Marne«, največji vojni film. V glavni vlogi znameniti igralec Albert Bassermann.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek: Zaprto.

Torek ob 20.: »Utopljenca«. Red A. Premiera.

Sreda: Zaprto.

Premiera poljske veseloigre »Utopljenca«, s šegavimi in zabavnimi glasbenimi vložki vlog. kapelnika Jiranka v Skrbinski režiji, bo jutri, 23. maja.

Radio

Torek, 23. maja
Ljubljana: 12. Plošče; 13.20 Koncert Radjskega orkestra; 18. Klavirski koncert; 19.30 Nacionalna ura; 20. Šaljapin poje (na ploščah); 22.15 Koncert Radjskega orkestra. — Beograd: 16.45 Popularne melodije; 18.50 Vedre plošče; 20. Narodne pesni; 20.30 Simfonični koncert. — Solija: 18. Lahka in plesna glasba; 20. Komorna glasba; 20.50 Ruske romance, nato lahka in plesna glasba. — London Regional: 20. Verdijeva opera »Trubadur«. — Firenze: 21. Caramozzeva opera »Zenske rjavele«. — Berlin: 18. Operetna melodije; 19. Koncert Radjskega orkestra. — Rim: 20.40 Koncert orkestra in lahka glasba s plošč. — Bukarešta: 20. Velik simfonični koncert. — Praga: 20.05 Peser spored, nato Dvorakove simfonije. — Strasbourg: 20.15 Peter in zabaven koncert. — Rim: 21. Glasbena komedija.

Sport

Železničar je odpravil tudi Zagrebčane

ZMAGAL JE SELE V PODALJSKU, KO GOSTJE NISO PONOVNO NASTOPILO
— S TEM SE JE SK ŽELEZNIČAR PLASIRAL ZA FINALNI TURNIR NA
KONGRESU V SPLITU

ZELEZNIČAR (MARIBOR)—ZELEZNIČAR
(ZAGREB) 2:2 (1:0)

Na železničarjevem stadionu se je večeraj ob stalnem silnem naliivu odigrala nogometna tekma za pokal prometnega ministra dr. Spahja med domačim železničarjem in istosimnim gosti iz Zagreba. Tekma je bila jako slabobolskoma. Vreme in teren sta bila kar se da neugodna ter se je temu primerno razvijala tudi igra sama.

Gosti so od začetka nastopili v precejšnji premoči, pokazali so lepo tehnično znanje, dobro obvladavanje žoge z glavo ter prično dober start, so pa premalo odločni pred golom, kjer tudi v povoljnih situacijah preveč kombinirajo. Sele po prvih 15. min. so se domačini izvilili iz objema gostov ter začeli tudi sami napadati, to da na mokrem terenu niso spravili žoge v mrežo. V 40. min. je Krasnik pred golom lepo podal prosto stojičemu Ronjaku, ki je skozil gnečo neubranljivo plasiral v mrežo. S tem je bil postavljen rezultat polčasa.

Tudi po odmoru so od začetka prevladovali gosti, toda ne v tej meri kakor v prvi polovici. Ustvarili so več prav kočljivih situacij pred domačim golom, toda v pomnjanju strelcev brez uspeha. V 9. min. je desna zvesta gostov z glavo stopala žog ov mlako, kar je bilo usodno z domačev. V silnem naliivu je srednji napadalec Kolaković prevzel žogo ter iz bližine neubranljivo izenačil. Od tega trenutka je postajala borba za zmago vedno zagrizenjša in ostrejša, domači železničar je prehajal vedno bolj v premoč, zasledil pa je tudi najpovoljnejše šanse, Krasnik celo iz 3 m. Proti polovici polčasa so začeli z ofenzivno zopet gosti ter so v 31. min. iz sumljive pozicije po Vinčekovi doslegi vodilni gol. Gosti so se nato podali v obrambo, napad za napadom

domači se je končal brez uspeha. V 39. min. pa je Ronjak iz težkega kota dosegel efektan gol. Med brezuspešnimi poskusi, doseči zmago, je sodnik g. Nemeč dal znak za konec tekme.

Po propozicijah za tekmovalen bi se moral nato odigrati podaljšek 2 krat 15 minut, ki naj bi odločil o zmagi. Toda gosti so se branili mostopiti ter so stivali pogosto, ki so po pravilih nedopustni. Ker tudi po roku, ki jim ga je stavil sodnik, niso prišli na teren, je sodnik proglasil domačine za zmagovalce v podaljšku.

Poudariti je treba, da so si domačini po poteku večerajšnje tekme zmago zaslužili, ako bi imeli odločnejši napad, bi sta bila lahko celo precej izdatna. Istočasno pa si ne smemo prikrivati, da njihovo moštvo ne funkcionira tako, kakor bi bilo želeli. Glavna njegova hiba je še vedno napad, kjer je bil na mestu le Ronjak, preki katerega so se upirali vsi napadi, in morda Pavlin, medtem ko so drugi odpovedali. Slab dan je imela nekompletna krilska vrsta, dočim je obramba ves čas bila na mestu, precej pa ji je šla na roko tudi sreča, kakor je to pri takem terenu že običajno. Zlasti so pa domači dosegli remis in s tem zmago z boljšo kondicijo, gosti so proti koncu vidno omagali.

Gosti so predstavili dobro vigrano tehnično enajstoriko, ki je predvajala na momente prav dober in koristen nogomet, toda brez strelcev niti v najlepših pozicijah uspeha. Glavni moti v napadu sta levo krilo in srednji napadalec. Krilska vrsta odlično pokriva, pri večerajšem terenu pa ni pravilno podajala žog napadu. Ožja obramba je dobro čistila, zlasti vratar in levi branilec.

Z večerajšjo zmago se je SK Železničar plasiral v finalni turnir, ki bo v okviru železničarskega kongresa v Splitu. Upati je da se bo tudi letos vrnil s pokalom v Maribor.

Odličen uspeh Maratona v Zagrebu

MARATON JE NA NAJBOLJŠI POTI, DA SI OSVOJI NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA V ROKOBORBI

Večeraj je bilo v Zagrebu povratno srečanje v rokoborbi med mariborskim Maratonom in zagrebčkim Croatia. Kakor znano, so se prvi dvoboj v Mariboru končal z zmago domačinov v razmerju 15:9. Pred številnim občinstvom so bili doseženi sledeči rezultati:

bantam: Dolinšek (M)—Šneberger (Cr.) 0:3;
peresna: Dolinšek ml. (M)—Mogiljak (Cr.) 0:3;
lahka: Babič (M)—Perko (Cr.) 3:0;
veter: Blatnik (M)—Metzner (Cr.) 3:0;
sredja: Verbošt (M)—Marković (Cr.) 3:0;
polteška: Orešnik (M)—Metzner II. (Cr.)

MARIBORČAN BLANKI SI JE OSVOJIL PRVENSTVO V ZAGREBU

Na teniskem turnirju za nacionalno prvenstvo države je tekmoval v juniorski skupini tudi Mariborčan Blanke, član SK Rapida, ki je zaslužen odnesel prvo mesto v svoji skupini. V predzadnjem srečanju je odpravil Štroka 6:1, 6:0, v finalu pa Krznarija 6:2, 6:0.

»SPORTNI TEDE« V ZAGREBU

V Zagrebu so zastopniki posrednih sportov sklenili pri sestavljanju sporeda za

0:3;
teška: Vidic (M)—Metzner III. (Cr.) 1:2.
Večerajšnji dvoboj se je torej končal z zmago Croatia v razmerju 11:10, kar še vedno predstavlja odličen uspeh za mariborske rokoborce. Ker so zmagali v prvem srečanju, je celoten rezultat 25:20 za Maraton, s čimer so se plasirali v nadaljnje tekmovalen. Prihodnji nasprotnik bo SK Hajduk, Sarajevo, v slučaju zmagave pride Maraton nato v finale s Hakohom, Subotica. Ker sta oba šibkejša od Croatia, je pričakovati, da bo prišel naslov prvaka države v Maribor.

olimpijski dan, ki je določen na 18. junij, da se priredi v Zagrebu »Sportni teden« ob sodelovanju vseh narodov sporta. Trajal bo od 11. do 18. junija.

DVE TEKMI V LJUBLJANI

V hudem naliivu je ligaško moštvo Ljubljane remiziralo s KAC-om (Celovce) 3:3 (3:1), 2. garnitura pa je izgubila proti SK Celje 1:4 (0:4), bila je ojačena z igralci drugih klubov radi sestave reprezentance, ki bo 29. maja nastopila v Zagrebu.

Atletski meeting SSK Maratona

Kljub deževnemu naliivu, ki je trajal vso noč, se je vršil večeraj dopoldne na železničarjevem stadionu pri dovolj ugodnih terenah razmerah medklubski meeting v prireditvi SSK Maratona kot prireditve po dolžnosti. Prijavilo se je preko 70 tekmovalcev, med njimi 32 članov Maratona, tako da bi bilo pri ugodnejšem vremenu to eno izmed največjih tekmovalj, radi dežja pa jih je nastopilo le 39, med njimi tudi trije ljubljanci, člani Primorja, Ljubljane in Planine. Doseženi rezultati so seveda na račun dežja malo slabši, kakor se je pričakovalo. Organizacija tekmovalja je bila dobra, odpraviti pa bi trebao na kakršni koli način, da je treba tekmovalce pri vsaki disciplini po večkrat pozivati na start, radi tega in radi pomanjkanja dovoljnega števila sodnikov se je trajanje prireditve močno raztegnilo. Doseženi so bili sledeči rezultati:

100 m juniorji: Bačnik (Z) 12:4, 2. Hrovatin (Z) 13, 3. Jelša (M) 14:3.
100 m seniorji: 1. Robert (R) 12, 2. Badl (R) 12:1, 3. Musnjig (R) 12:2.

Met krogle, jun. B (4 kg): 1. Gala (Z) 12:27, 2. Šiška (M) 10:91.

400 m: 1. Skušec (Primorje) 53:9, 2. Sitar (Planina) 54:4, 3. Kolarik (M) 55:3.

Skok v daljino: 1. Bačnik (Z) 60:2, 2. Filipič (M) 57:8, 3. Jelša (M) 55:8.

Met kopja, jun. B (600 gr.): 1. Nikanen (Pl) 50:07, 2. Metelko (Z) 37:05, 3. Šiška (M) 32:75.

Skok v višino: 1. Filipič (M) 16:5, 2. Balgavi (Z) 16:0, 3. Kolarik (M) 15:5.

Šah

»Evropa-turnir« v Stuttgartu

Borba za prva mesta se razvija čedalje bolj ogorčeno: mojstri so »vzeli na piko« Bogoljubova, ki je ves čas na čelu tabele. V dolgi in mukotrpni partiji je naposled uspešno Fotys, da je v 6. kolu porazil Bogoljubova. Kieninger je premagal Italijana Staldja, dočim so bile ostale igre prekinjene. Dr. Vidmar ima v igri proti Eliskasesu nekaj izgledov na zmago, s čimer bi se povzpela na čelo tabele s 4½ točkami. Vendar pa mu je tik za petami Belgijec O' Kelly, ki ima svojo višeco partijo proti Engelsu dobljeno.

Stanje po 6. kolu: Bogoljubov 4, dr. Vidmar, O' Kelly in Engels 3½ (1), Kieninger in Richter 3¼, Eliskases 3 (1), Fotys 3, Hess 2, Grob, Staldi in Szily 1½ točke.

»Sreča v nesreči«

Tako lahko naslovimo partijo, ki jo je v »Evropa-turnirju« v Stuttgartu igral naš drž. prvak vele mojster dr. Milan Vidmar proti švicarskemu prvaku H. Grobu. Po otvoritvi je dosegel dr. Vidmar docela dobljeno pozicijo, nadaljeval pa je precej brezskrbno in izgubil celo figuro. Grob se kljub temu ni znešel in dr. Vidmar je v dramatičnem razpletu odločil igro v svojo korist, ki bi ga moral sicer dobiti Grob, če bi ne bil igral tako »lahkomiselno«. Partijo prinašamo z glasovni nemškega prvaka E. Eliskasesa:

DAMSKI GAMBIT

(1. kolo v Stuttgartu)

Beli: dr. Vidmar Črni: Grob
1. d4, S6 2. c4, e3 3. S3, d5 4. Sc3, Sd7 5. Lg5, h6 6. Lb4, a6 (boljše Le7) 7. cxd5, Ld5 8. e3! (na d5 ni dobro jemati: 8. Sxd5, g5 9. Sxf6+, Sxf6 10. Lg3,

Met diska, sen. (2 kg): 1. Jeglič (Pl) 38:08, 2. Lužar (M) 36:45, 3. Sitar (Pl) 33:00.
Met diska, jun. (1 in pol kg): 1. Nikanen (Pl) 35:31, 2. Gala (Z) 31:22, 3. Šiška (M) 30:63.

800 m: 1. Muraus (Z) 2:04:2, 2. Kramer (R) 2:05:6, 3. Holz (Z) 2:12.

5000 m: 1. Zupan (Z) 17:33, Volfruber (R) 18:05 dve petini, Javnik izstopil.

Skok ob palici: Ta disciplina je bila namenjena le novincem. Radi slabega vremena je izostalo 9 atletov, startali so le 4, ki so dosegli za novice zadovoljive rezultate: 1. Jelša (M) 270, 2. Robert (R) 260, 3. Gala (Z) 240.

Stafeta 4x100 m: 1. Kombinirana štafeta Primorja, Planine in Maratona (Skussek, Sitar, Filipič, Kolarik) 47, 2. Rapid (Musnjig, Badl, Muhleisen, Robert) 47, 3. Železničarjeva štafeta je bila radi padca drugega tekača prekinjena in je odstopila.

DAVISOV CUP

Nemčija vodi po drugem tekmovalju 2:1 proti Poljski, Švedska z 2:1 proti Danski, Belgija pa ravno tako proti Indiji.

FRANCIJA V TRETJEM KOLU

Po obeh singlih prvi dan je Francija zmagala drugi dan tudi v dublu. Petra in Pelizza sta premagala kinezi par Khe-Sie-Kie-Choy 6:2, 6:0, 6:3. Po zmagi v zadnjih dveh singlih pride Francija z rezultatom 5:0 v tretje kolo, kjer bo njen nasprotnik Anglija.

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

Danes je videl lepo, mlado dekle pri soncu, in čeprav je bil takoj prepričan, da je neznanka iz parka, se je zdaj izpraševal, ali se ni zmotil. Jil Glenisterjeva je stanovala v majhni vili in je živela od dela svojih rok. Vse pri njej se ji je zdelo občudovanja vredno. Kaj naj bi ona počela v graščinskem vrtu, nekaj kilometrov daleč, sredi noči, s pleteno lestvo?

»Vragal!« je vzklil Warren. »Ali se je res tako zmotil? Spomnil se je obraza Jille Glenisterjeve, ko mu je prisilila kiofuto. Ne zmedenosti ne strahu ni bilo v njenih očeh. Samo jeza in zelo prirodna užaljenost. Zdal je njega obšel strah. V kuhinji Jille Glenisterjeve je bil, v njeno delavnico se je vtihotapil. Če se ona vrne....

Zgrozil se je, ko je pogledal proti vratom, ker se je zavedel, da je ujet. Od zunaj je že slišal hitre in lahke korake. Vrata so se odprla. Jil Glenisterjeva je stala pred njim.

OSMO POGLAVJE
Warrenove grožnje

Dekle, ki je bilo v svoji lahki poletni

obleki kar očarljivo, ga je presenečeno pogledalo. Potem ga je spoznalo, in njeno začudenje se je izprezgovilo v jezo.

»Spet vi!« je rekla. »Ni dovolj, da se zaletavate vame pred ljudmi. Zdal se vsiljujete še v moj dom! Ali ste prisamjeni? Kdo ste prav za prav? Čemu me zasledujete?«

Warren bi bil najrajši sto metrov pod zemljo. Komaj se je zbral in ji rekel.

»Clinton sem,« je rekel. »Warren Clinton.«

»Da, slišala sem govoriti o vas,« je odvrnila Jil. »Letalec ste in vaše letalo se je srušilo na polju razbilo. Oprostite mi, — zdi se mi, da ste od padca še nekoliko zmešani.«

Warren jo je pogledal resno, koifkor jo je mogel. Uprla je vani tiste lepe oči, ki se jih je tako dobro spomnil.

»Prišel sem, da bi se pomenil z vami o nečem zelo resnem, miss Glenisterjeva,« je dejal. »Tako! Zjutraj, ko sem vas zagledal, sem vas spoznal.«

»Spoznali ste me? Ne vem, kaj naj to pomeni. Koifkor vem, se še nikoli v življenju nisva videla.«

24

»Ne govorite tako! V pretekli noči sva se videla sredi vrta v Carringtonovi graščini,« je neusmiljeno nadaljeval Warren. »Bili ste v črni obleki in imeli ste svilen pleteno lesto. Izšli ste mi ob ljubo, da o najinem srečanju ne bom izprezgovaril niti besedice, toda s policijo sem imel hude stitnosti, in zato vas prošim, da me odvezete obljube.«

»Močitelj!« je vzklil.

Warren je ubogal. Jezna se je vrvrnala.

»Ali ste čisto izgubili glavo?« ga je vprašala. »Davi sem vas videla prvič v življenju. Kako ste me mogli videti v Carringtonovem vrtu v obleki, ki ste jo omenili.«

»Prepričan sem, da je bilo takor, je mirno rekel Warren. (Stari dvomi so mu vrnil). »Ne morem si razlagati, zakaj tako trdno vztrajate, da ni bilo tako. Saj sva sama, ali ne? In to je samo najina skrivnost!«

»O!« je obupano vzklil. »Smešno je! Ale ne veste, da obdaja Carringtonovo graščino štirideset čevljev visok zid?«

»Seveda vem, saj sem splezal čezenj s pomočjo vaše lestve!«

»Gospod Clinton, mottite se, ali pa se vam je zmešalo, mu je hladno rekla. »Vse je tako smešno, da se niiti jeziti ne morem resno. Vse kaže, da ste dobro

vzgojeni. Ali mislite iti? Če mislite ostati tu, vam povem, da pojdem takoj na vas in da se bom pritožila pri policiji.«

Warren je zardel. Preziral mladega dekleta je bil preočiten. Zdal je bil prepričan, da se je zmotil.

»Oprostite mi, gospodična Glenisterjeva,« je dejal. »Šel bom.«

»Hvala!«

»Oprostite mi, nisem vam mogel verjeti... Prepričan sem bil, da ste dekle, ki sem ga srečal... Ne vem, kako sem se mogel tako zmotiti.«

Obnil se je proti vratom in ona se je nasmehnila.

»Ne govoriva več o tem, gospod Chintone,« je rekla.

Z eno roko je odprla vrata, z drugo pa si je snela klobuk.

»Zal mi je, da sta bili najini današnji svidenji tako vihravi, toda, — saj vam to pot nisem dala klobute, kaj ne?«

Zdal se je že vedreje nasmejala in vrgla lase nazaj.

»Upam, da se bova še videla... Kaj pravite?«

»Nič,« je iznenada odsekano odvrnil Warren Clinton.

V resnici je na tihem zaklet. In napravlil je nekaj še bolj čudnega. Namesto, da bi stopil čez prag, je vzel stol in sedel.

(Daje sledi.)

Svečanost ob Prešernovi rojstni hiši

Skromna gorenjska vasica Vrba, Prešernov rojstni kraj, je včeraj doživela praznik, kakršnega zlepa vsa Slovenija ne pomeni. Številni mlaji, zastave, venci in trume ljudstva so pričale, da doživlja Prešernova Gorenjska in z njo vsa slovenska zemlja svečan dan, ko prehaja pesnikova rojstna hiša v last vsega slovenskega naroda. Ta dogodek pa je predvsem omogočil slovenska mladina, ki je zbrala svoja skromna sredstva za odkup in se s tem na čudovit način oddolžila svojemu velikemu geniju.

Slovesnosti, ki bi se bila ob lepem vremenu brez dvoma razvila v močeno narodno slavo, se je udeležilo veliko število domačega ljudstva, mladine iz vseh krajev Slovenije in drugih gostov. Svečanosti so se udeležili tudi naslednji ugledni javni

in kulturni delavci: ban dr. Natlačen, rektor univ. dr. Kušej, dr. Kidrič, Zupančič, Finžgar, ki je dal za današnji dogodek pobudo, in zastopniki gledališča, Pen kluba, Slov. matice in drugih kulturnih, narodnih in gospodarskih društev. Prišli so tudi Sokoli, Slovenski fantje in dekletci, gasilci in druga društva.

Pri slovesnosti, ki jo je prenašal tudi ljubljanski radio, so sodelovali gledališki igralci Levar, ki je na začetku in koncu recitiral Prešernove pesmi, pesnik Zupančič, ki je slavil Prešerna kot slovenskega genija, ki je dal izraza vsemu globokemu svetu slovenskega doživljanja in ki ni bil le glasnik svojega srca, temveč svojega naroda, — nadalje je spregovoril predsednik odbora za odkup hiše dr. Kušej, ki je izročil banu dr. Manku Natlačnu v

varstvo ključke Prešernove hiše ter se zahvalil slovenskim šolarjem, ki so omogočili izvedbo te lepe zamisli. S tem postaja Prešernov dom last vseh Slovencev ne le v Jugoslaviji, temveč po vsem svetu.

Po prevzemu varstva nad pesnikovo hišo je spregovoril ban, ki je, navajajoč njegove verzice, pokazal, kako neizmerno živ in sodoben je še vedno Prešeren in izrazil vero, da bodo še tisočletja dolgo hodili Slovenci semkaj častit spomin svojega velikega sina.

Za banom je govoril še domači župnik, nakar so pevci zapeli več pesmi, in ljudstvo se je začelo razhajati. Vsekakor spada dan, ko se je spremenil Prešernov dom v njegov muzej, med nadsvetlejšje dneve slovenskega duhovnega življenja!

pomočjo te pristne slov. nar. glasbe. Tako opredeljen in oborožen s širokim teoretičnim znanjem in izredno vokalnno-dirigentsko veščino, pridobljeno v strogi vztrajnosti, je šel na delo.

Prvo, kar je prinesel APZ v naše današnje vokalnno-glasbeno življenje, so stilske koncerti. To seveda ni nič bistveno novega, ker smo to prej tudi že imeli. Toda prej so bili taki stilske koncerti sporedni, pri APZ-u pa so postali sistem, v dobi preloma za orientacijo vsekakor potreben in koristen. Drugo je spoznavanje zgodovine našega glasbenega ustvarjanja, kar nam omogočajo po zgodovinskih dobah razporejeni koncertni sporedi. Tretje — in to je najvažnejše, prav v tem je zgodovinski pomen dela APZ-a — odkril nam je na novo z znanstveno eksaktnostjo in umetniško dovršenostjo slov. narodno pesem. Koncerti slov. nar. pesmi, krajno razporejeni (Korotan, Bela krajina, Panonija, Sredozemlje, Gorenjska, Dolenjska), je dosegel APZ troje. 1. Pokazal nam je resnično slov. nar. pesem za razliko od raznih quasi-narodnih pesmi. 2. Dokazal je, da ne more biti govora o revščini naše narodne glasbene tvorčnosti. Citiram samega Marolta: »Vsa zdihovanja o revščini naše narodne pesmi, ki jo vsak čas apostrofira ta ali oni naš glasbenik, so argumenti zelo omejenega etičnega obzora in površnega poznavanja naše narodne pesmi. Pisariti o revščini svojega naroda in mu očiti, da nam je dal v primeri z drugimi revno pesem, je nizkotočno zmerjanje samega sebe; besedičiti na uho vsemu svetu, da naša nar. pesem ni za moderno uporabo, je v skladu z »moderno stvarnostjo, priča pa tudi, da takšen klicar ne pozna mnogo preko nekaj sto spak iz najnovije dobe, o prstnih naših in tujih narodnih pesmih pa ne ve dosti več povedati...« Naj ustvarjajo mesto besedi takšne pesmi, ki bodo po svoji pristnosti, intimnosti in gajivosti narodu vzor...« 3. Udaril je s temi koncerti temelje za pravilno pojmovanje našega vokalnega ustvarjanja in reproduciranja. Kdor koli od ustvarjalnih glasbenikov ni poslušal s predsojdom, ni mogel več mimo refleksa teh doživetij. A reprodukcija APZ-a pod Maroltom je ideal zbornega petja, ki naj služi za zgled vsem našim pevskim korporacijam. — Rekel bi, da predstavlja delo APZ-a v tej smeri širok in v svojem okviru uspel poskus preporoda slovenske pesmi. (Se nadaljuje.)

L. N.

Darujte za azilni sklad PTL!

se odda z oskrbo ali brez, Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,

Aiksandrova 55, vrata 1.

4572-7

Čitajte »Večernik«

4570-7

SOBA

se odda z oskrbo ali brez,